O'ZBEKISTON RESPUBLIKAZI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVASIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"
O'quv ishlar bo'yicha prarektor
T.S.Sharipov
____
«29» 08 2024 yil

Ro'yxatga olindi:
№________
2024 yil
"28" 08

«XALQARO VALYTA OPERATSIYALAR»
FAN DASTURI
(magistiratura)

Bilim sohasi:	400 000 - Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410 000 - Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi:	70410501 - Bank ishi va auditi

Samarqand-2024

	Fan/modul kodi	O'quv yili 2024-2025	Semestr 1	ECTS - Kreditlar 4	
	Fan/modul turi majburiy	Ta'lim tili O'zbek/rus		Xaftadagi dars soatlari 4	
1.	**Fanning nomi**	**Auditoriya mashg'ulotlari (soat)**	**Mustaqil ta'lim (soat)**	**Jami yuklama (soat)**	
	Xalqaro valyuta operatsiyalari va hisob-kitoblar	60	90	**150**	

I. Fanning mazmuni

Fanning maqsadi – valyuta operatsiyalarini amalga oshirish asoslari, tijorat banklari va Markaziy banklarning valyuta operatsiyalari, valyuta riski, valyuta operatsiyalarini tartibga solish va nazorat qilish, xalqaro hisob-kitob shakllaridan foydalanish amaliyotining mazmun-mohiyati ochib berish nazariyasi va amaliyoti bo'yicha chuqur bilim berish va ko'nikmalar hosil qilish.

2

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

1-mavzu. Xalqaro valyuta operatsiyalarini tashkil qilishning iqtisodiy va huquqiy asoslari

Xalqaro valyuta operatsiyalari xaqida tushuncha. Xalqaro valyuta operatsiyalarida tashqi konvertirlikka ega bo'lgan va jahon valyuta bozorlarida doimiy oldi-sotdi qilinadigan valyutalar. Xalqaro valyuta operatsiyalarini amalga oshirishda valyutaviy qimmatliklar. O'zbekiston Respublikasining "Valyutani tartibga solish to'g'risida"gi qonuni va uning mazmun moxiyati. Xalqaro valyuta operatsiyalari iqtisodiy va huquqiy asoslari. Xalqaro valyuta operatsiyalarining paydo bo'lishi va rivojlanishi. Ssuda kapitalining xalqaro miqyosdagi harakati. Jahon valyuta bozorlaridagi konversion operatsiyalar. "Evrohudud"dagi qarz muammolar. Xalqaro rezerv valyutalar kurslarining nobarqarorligi. Milliy valyuta bozori. Birjadan tashqari valyuta bozori. Xalqaro valyuta operatsiyalarini tashkil qilishning me'yoriy-huquqiy asoslari. Respublikamizda milliy valyuta qonunchiligi. O'zbekiston Respublikasida valyutani nazorat qiluvchi organlar. Xalqaro umumlashtirilgan qoidalar. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 2 sentyabrdagi PF-5177-sonli "Valyuta siyosatini liberallashtirish bo'yicha birinchi navbatdagi chora-tadbirlar to'g'risida"gi farmoniga muvofiq, ustuvor yo'nalishlar.

2-mavzu. Banklararo vakillik munosabatlari: mazmuni, zarurligi, turlari va o'rnatish tartibi

Banklararo vakillik munosabatlar. Bir tomonlama va ikki tomonlama vakillik munosabatlar. Xorijiy bank bilan vakillik munosabati o'rnatish tartibi. Tijorat banklari xorijiy banklar bilan vakillik munosabatlari o'rnatishda xorijiy

xorijiy banklardagi "Nostro" vakillik hisobraqamining qoldig'iga 20% risk darajasini berishi.

3-mavzu. Tijorat banklari valyuta operatsiyalarining zarurligi va turkumlash mezonlari

Tijorat banklarining valyuta operatsiyalarini amalga oshirishi. Tijorat banklari spred shaklida daromad olishi. Tijorat banklarining valyuta operatsiyalari. Xorijiy valyutalar. Valyutaviy qimmatliklar. Tijorat banklarining valyuta operatsiyalari iqtisodiy mazmuni. Tijorat banklari muddatli valyuta operatsiyalarining shakllari. Tijorat banklarining valyuta operatsiyalarini turkumlash. Yamayka xalqaro konferensiyasida oltinni demonetizatsiya qilinishi. Forvard valyuta operatsiyalari. Valyuta fyucherslari va opsionlar.

4-mavzu. Tijorat banklaring spot operatsiyalari

Spot operatsiyalarini amalga oshirish. Spot kursi. Spot kursni aniqlashning birja usuli va birjadan tashqari usuli. Valyutaning sotish kursi 26 bilan sotib olish kursi. Operatsion kunning fiksingi. O'zbekiston Respublikasida buyurtmali valyuta savdosi. Nominal birja kursi aniqlash. O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining nominal birja kursini qo'llanilishi. tijorat banki tomonidan belgilangan xorijiy valyutaning sotib olish kursining Markaziy bankning birja kursidan yuqori bo'lishi.

5-mavzu. Tijorat banklarining muddatli valyuta operatsiyalari

Tijorat banklari muddatli valyuta operatsiyalari. Forvard valyuta operatsiyalari valyuta zaxiralarini valyuta riskidan himoya qilish. Forvard marjasini kotirovka qilish sabablari. Ustama va diskontning o'lchov birligi pips. Forvard operatsiyalaridan spekulyativ maqsadlarda foydalanish. Forvard operatsiyalari tijorat banklari uchun balansdan tashqari operatsiya. Forvard operatsiyalari bo'yicha ustama va diskontni to'g'ri hisoblanganligi. Forvard operatsiyalari bo'yicha foyda va zararlar so'mmasini, realizatsiya qilinmagan foyda va zararlar so'mmasini baholash. Muddati kelmagan valyuta shartnomalarining qiymatining qayta baholash. Muddatli valyuta operatsiyalarining ikkinchi shakli. Valyuta opsionlarining ikki standarti. Muddatli valyuta operatsiyalarining uchinchi shakli.

Chet el valyutasi bilan bog'liq bo'lgan hosila moliyaviy vositalar bo'yicha operatsiyalar. Tijorat banklarining haqiqatda amalga oshirilmagan forvard operatsiyalari hajmini aniqlash.

6-mavzu. Tijorat banklarining svop operatsiyalari

Svop operatsiyalari haqida tushuncha. Svop operatsiyalarini amalga oshirish maqsadlari. Vakillik hisobraqamining ortiqcha qoldig'ini svop bo'yicha joylashtirish. Svop bozori birjadan tashqari bozor. O'zbekiston Respublikasida tijorat banklarining valyutaviy svop operatsiyalari "O'zbekiston Respublikasi banklari tomonidan valyutaviy svop operatsiyalarini amalga oshirish tartibi to'g'risida"gi Nizomi.

7-mavzu. Markaziy bankning valyuta operatsiyalari va ularni tashkil qilish asoslari

Markaziy bankning valyuta operatsiyalari. Markaziy bankning valyuta operatsiyalarini amalga oshirish uchun aniq iqtisodiy va huquqiy asoslar. a) Flouting tizimida ayirboshlash. b) Siyosiy omillar. v) Bankning chet el valyutasidagi o'z pozitsiyasi. Market-meykerlar. Bosh litsenziya. Ichki litsenziya. Bir martalik litsenziya. Markaziy bankning yana bir daromad topish manbasi. Rivojlangan xorijiy mamlakatlarning amaliyot. Milliy valyuta nominal almashuv kursini aniqlashning afzalliklari.

8-mavzu. Markaziy bank valyuta operatsiyalarining turlari va amalga oshirish mexanizmi

Markaziy bankning valyuta siyosati doirasida amalga oshiriladigan valyuta operatsiyalarining uch asosiy turi. Valyuta intervensiyasini amalga oshirish. Hukumatning tashqi qarzini to'lash. Markaziy bankning balansidagi oltin-valyuta zaxiralarini boshqarish operatsiyalari. Valyuta zaxiralarini diversifikatsiya qilish. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki valyutaviy svop va Gold svop operatsiyalari orqali milliy valyuta bozoridagi xorijiy valyutalar taklifiga real tarzda ta'sir etishi. Markaziy bank tomonidan restriksion pul-kredit siyosatining qo'llanilishi.

Markaziy bankning valyuta siyosati an'anaviy monetar instrument sifatida pul-kredit siyosatining oraliq va pirovard maqsadlariga mos kelishi. Xorijiy mamlakatlarning amaliyotida pul-kredit siyosati bilan valyuta siyosati o'rtasidagi qarama-qarshilik. Ayriboshlash kursi va pulning qadrsizlanishi o'zaro bog'liqligi. Milliy valyutaning devalvatsiya sur'atining yuqori bo'lishi.

9-mavzu. "Valyuta riski" tushunchasi va uni yuzaga keltiruvchi sabablar

Valyuta riski. Valyuta riskiga bog'liq valyuta yo'qotishlar. Valyuta riskini uch kategoriyaga bo'lish. Pul o'tkazishda yuzaga keladigan risk. Tranzaksiya (bitimlar) riski. Iqtisodiy risk. Bank tizimini erkinlashtirish. Hozirgi dunyoda kechayotgan moliyaviy-iqtisodiy inqiroz. Milliy valyuta qadrsizlanishining asosiy sababi. Pul emissiyasini amalga oshirish. Ishlab chiqarishning qisqarishi. Resurslar kamyobligidan ularga talab oshishi. Valyuta zaxiralari hisobidan importni ko'paytirish. Valyuta kursini istiqlollashtirish ikki omilga asoslanishi.

10-mavzu. Valyuta riskining darajasiga ta'sir etuvchi omillar

Valyuta riski darajasining o'zgarishi bir qator muhim omillarga bog'liqligi. Oltin valyuta zaxirasining mamlakat importiga nisbati. Oltin-valyuta zaxirasi (OVZ) ikki komponenti. Valyuta zaxirasi. Inflyasiya omili. Naqd xorijiy valyutalarga bo'lgan talabning oshishi. Pullarni noqonuniy naqdlashtirish. Valyuta sohasida indikatorlar.

11-mavzu. Valyuta riskini boshqarish usullari

Valyuta riskini boshqarishd. Valyuta savdosida bank menejmenti uchun eng samarali siyosat. Mijozlar tashabbusi bilan amalga oshiriladigan tijorat tranzaksiyalari. Valyuta kassalari uchun overnayt amaliyotiga qattiq cheklovlar o'rnatish. Faoliyati ustidan monitoring o'rnatish.

Iqtisodiy risk. Banklar barqaror siyosatni ishlab chiqish. Tijorat banklarining valyuta faoliyatlarini tartibga solish. Davlatlarda ochiq valyuta pozitsiyasiga quyilgan miqdor. «Ochiq valyuta pozitsiyasini yuritilishi qoidalari» amal qilish. Mamlakatda "qora bozor"ning noqonuniy faoliyati milliy valyuta barqarorligi uchun tahdidlar.

12-mavzu. Valyuta operatsiyalarini tartibga solish

Valyuta operatsiyalarini tartibga solish. Valyuta operatsiyalrini tartibga solish prinsiplari. Valyuta operatsiyalarini tartibga solishning me'yoriy-huquqiy asosning mavjudligi prinsipi. Valyuta operatsiyalarini litsenziyalash prinsipi. Valyuta operatsiyalarini Markaziy bank va vakolatli banklar orqali amalga oshirish prinsipi. Valyuta hisobraqamlaridagi mablag'larni ishlatilishiga nisbatan cheklovlar o'rnatish prinsipi. Milliy valyutani xorijiy valyutalarga konvertirlashni cheklash prinsipi.

To'lov balansining joriy operatsiyalar bo'limi o'z ichidagiga ikkita mustaqil balansi. Savdo balansi. Xizmatlar va notijorat xarakteridagi to'lovlar balansi.

O'zbekistonda milliy valyutaning barqarorligini va uning bozorda erkin almashinuvini ta'minlash maqsadida aniq vazifalarni hal etishga qaratilgan to'rt yo'nalish.

13-mavzu. Valyuta operatsiyalarini nazorat qilish

Valyuta operatsiyalarini nazorat qilish maqsadlari. Mamlakat to'lov balansining muvozanatini tiklash maqsadi. Ichki tovar ishlab chiqaruvchilarni himoya qilish. Urushlarga tayyorgarlik ko'rish. Moliyaviy-iqtisodiy inqirozlar paytida spekulyativ kapitallarning xarakatini cheklash.

Valyutaviy nazoratni amalga oshirishning usullari. Eksportyorlarning valyuta tushumini qisman yoki to'liq hajmda majburiy sotilishi. Importyorlarga xorijiy valyutalarni sotishni cheklash. Ayrim tovar pozitsiyalarining importi bo'yicha konversion operatsiyalarni cheklash. Xorijlik eksportyorlarning tovarlarni sotishdan olingan valyuta tushumlarini qisman yoki to'liq "hisobga olish". Milliy va xorijiy valyutalarni hamda oltin va boshqa nodir metallarni mamlakatdan olib chiqib ketishni cheklash. Rezidentlarni xalqaro fond bozorlaridan qimmatli qog'ozlar sotib olishini ta'qiqlash. Ssuda kapitallari bozori faoliyatini nazorat qilish. Davlatning tashqi qarzi bo'yicha to'lovlarni qisman yoki to'liq to'xtatish. Valyuta cheklovlari. Ichki ayirbosh.

14-mavzu. Xalqaro hisob-kitoblarni tashkil qilish asoslari

Xalqaro hisob-kitoblar. Tijorat banklarining o'zaro vakillik munosabatlari geografik yo'nalishiga ko'ra ichki va tashqi munosabatlari. Tijorat banklarining xalqaro vakillik munosabatlari operatsiyalarining turi bo'yicha. ikkiga, ya'ni, mijozlarning operatsiyalari va bankning o'zini operatsiyalari.

Respublikamiz tijorat banklarining valyutalarni sotib olish operatsiyalarining rivojlanishi. Tijorat banklarining xalqaro hisob-kitob munosabatlari bir qator o'ziga xos hususiyatlari. Xalqaro bank amaliyotida tijorat banklarining xalqaro hisob-kitob operatsiyalari. Rivojlangan davlatlarning xo'jalik amaliyotida ochiq hisob varaqlari bo'yicha hisoblash. Tarixan xalqaro xisob-kitoblarni amalga oshirish. Xalqaro xisob-kitoblarning xolatining bir qator omillarga bog'liqligi.

15-mavzu. Xalqaro hisob-kitoblarni amalga oshirish shartlari

Xalqaro savdo bitimlari yuzasidan o'tkaziladigan pul xisoblashuvlari. Xukumatlararo kelishuvlarda xisob-kitoblarning umumiy tartib. Tovar narxini belgilashning valyuta usuli. Valyuta kurslari beqaror bo'lgan paytlar. To'lov shartlari. Xisob-kitoblar turli vositalar yordamida amalga oshirilishi. Xalqaro xisoblashuvlarning aloxida xususiyatlari. Xalqaro xisob-kitob shakllariga ta'sir etuvchi omillar. Xalqaro Savdo Palatasi tomonidan qabul qilingan xalqaro umumlashtirilgan qoidalar. Tashki savdo shartnomalarining tulov shartlari. Transport xujjatlari.

III. Amaliy mashgulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashgulotlar uchun kuyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Xalqaro valyuta operatsiyalarini tashkil qilishning iqtisodiy va huquqiy asoslari
2. Banklararo vakillik munosabatlari: mazmuni, zarurligi, turlari va o'rnatish tartibi
3. Tijorat banklari valyuta operatsiyalarining zarurligi va turkumlash mezonlari
4. Tijorat banklaring spot operatsiyalari
5. Tijorat banklarining muddatli valyuta operatsiyalari
6. Tijorat banklarining svop operatsiyalari
7. Markaziy bankning valyuta operatsiyalari va ularni tashkil qilish asoslari
8. Markaziy bank valyuta operatsiyalarining turlari va amalga oshirish mexanizmi.
9. "Valyuta riski" tushunchasi va uni yuzaga keltiruvchi sabablar.
10. Valyuta riskining darajasiga ta'sir etuvchi omillar.
11. Valyuta riskini boshqarish usullari.
12. Valyuta operatsiyalarini tartibga solish.
13. Valyuta operatsiyalarini nazorat qilish.
14. Xalqaro hisob-kitoblarni tashkil qilish asoslar.
15. Xalqaro hisob-kitoblarni amalga oshirish shartlari
16. Xalqaro hisob-kitob shakllaridan foydalanish mexanizmlari.

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurulmalari bilan jixozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qullanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustakil ishlar

Mustaqil ta'lim va mustakil ishlar mavzulari

1. Xalqaro valyuta operatsiyalarini tashkil qilish va banklararo vakillik munosabatlarini o'rnatish tartibi
2. Xalqaro valyuta operatsiyalarini tashkil qilishning iqtisodiy va huquqiy asoslari
3. Banklararo vakillik munosabatlari: mazmuni, zarurligi, turlari va o'rnatish tartibi
4. Tijorat banklari valyuta operatsiyalarining mazmuni va turkumlanishi
5. Tijorat banklari valyuta operatsiyalarining zarurligi va turkumlanishi
6. Tijorat banklarining spot operatsiyalari
7. Tijorat banklarining muddatli valyuta operatsiyalari
8. Tijorat banklarining svop operatsiyalari
9. Markaziy bankning valyuta operatsiyalari: turlari va amalga oshirish mexanizmi
10. Markaziy bankning valyuta operatsiyalari va ularni tashkil qilish asoslari
11. Markaziy bank valyuta operatsiyalarining turlari va amalga oshirish mexanizmi
12. Valyuta riski va uni boshqarish usullari
13. "Valyuta riski" tushunchasi va uni yuzaga keltiruvchi sabablari
14. Valyuta riskining darajasiga ta'sir qiluvchi omillar
15. Valyuta riskini boshqarish usullari
16. Valyuta operatsiyalarini tartibga solish va nazorat qilish
17. Valyuta operatsiyalarini tartibga solish
18. Valyuta operatsiyalarini nazorat qilish
19. Xalqaro hisob-kitoblar va ularni tashkil qilish asoslari
20. Xalqaro hisob-kitoblarning tashkiliy-iqtisodiy va huquqiy asoslari
21. Xalqaro hisob-kitoblarni amalga oshirish shartlari
22. Xalqaro hisob-kitob shakllarini turkumlash mezonlari
23. Xalqaro hisob-kitob shakllari va ulardan foydalanish mexanizmi
24. To'lov topshiriqnomalari (bank uzatmalari) vositasida amalga oshiriladigan xalqaro hisob-kitoblar
25. Cheklar vositasida amalga oshiriladigan xalqaro hisob-kitoblar
26. Hujjatlashtirilgan akkreditivlar vositasida amalga oshiriladigan xalqaro hisob-kitoblar
27. Inkasso bo'yicha amalga oshiriladigan xalqaro hisob-kitoblar

V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida magistr:

- tashqi iqtisodiy faoliyatni tashkil etish uslubiyatlari;
- alohida valyuta operatsiyalarini hisoblash mezonlari;
- valyuta operatsiyalarining statistik usullari;
- O'zbekiston Respublikasi valyuta siyosati;
- O'zbekiston Respublikasida valyuta operatsiyalarining amalga oshirilishining asosiy tamoyillari va xususiyatlari;

- eksport-import operatsiyalari, valyuta bitimlarini amalga oshirishdagi xalqaro hisob-kitoblar shakllari va turlari;

- banklarning kafolat operatsiyalarini ***bilishi va ulardan foydalana olishi;***

- tashqi iqtisodiy faoliyatni tashkil etish asoslari;
- tashqi iqtisodiy faoliyatni tashkil etishning asosiy tamoyillari;
- tijorat banklari tashqi iqtisodiy faoliyatining asosiy shakllari;
- xalqaro va milliy valyuta bozorlari;
- xalqaro hisob-kitoblarni tashkil etilishi, moliyaviy, to`lov va valyuta shartnomalari shartlari;
- O`zbekiston Respublikasidagi bojxona nazorati tartibga solish haqida ***malakaga ega bo'lishi;***
- tashqi savdo ko`rsatkichlarini aniqlash;
- tashqi iqtisodiy faoliyatda internet global kompyuter tarmog`idan foydalanish;
- to`lov balansini tuzish;
- mamlakat savdo balansini tuzish;
- valyuta hisob-kitob operatsiyalarini amalga oshirish;
- xalqaro kredit liniyalariga xizmat ko`rsatish.
- rezident va norezident fuqaro, yuridik shaxslar valyuta hisobvaraqalarini rasmiylashtirilishi va yuritilishi:
- xalqaro shartnomalar mazmunining tahlili;
- xalqaro hisob-kitob va valyuta operatsiyalarini amalga oshirish bo`yicha ***ko'nikmalariga ega bo'lishi lozim.***

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- ma`ruzalar;
- amaliy ishlarni bajarish va xulosalash;
- interfaol keys-stadilar;
- blits-so 'rov;
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlar namoyishi;
- jamoa bo`lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to`la o`zlashtirish, tahlil natijalarini to`g`ri aks ettira olish, o`rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushoxoda yuritish va joriy, oralik nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo`yicha yozma ishni topshirish.

Asosiy adabiyotlar:

1. Abdullaeva Sh.Z. Xalqaro valyuta-kredit munosabatlari. –Toshkent "IQTISOD-MOLIYA", 2015.–588 b.
2. Арустамов Э.А., Андреев Р.С. Внешнеекономическая деятельность. – М.: КНОРУС, 2011. – 168 с.
3. Бланшар О. Макроекономика. Пер. С англ. - М.: Высшая школа экономики, 2010. – 671 с.
4. Bobakulov T.I. Milliy valyutaning barqarorligini ta`minlash: muammolar va echimlar. – T.: Fan va texnologiya, 2007. – 184 b. 115

5. Красавина Л.Н. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения. –М.: Юрайт, 2016. – 543 с.

Qo'shimcha adabiyotlar:

6. «Valyutani tartibga solish to`g`risida»gi O`zbekiston Respublikasining qonuni (yangi tahriri). – T.: "O`zbekiston", 2019 yil 22 oktyabr. O`RQ-573-son
7. O`zbekiston Respublikasi bank tizimi / F.M. Mullajonov tahriri ostida; O`zbekiston Respublikasi Markaziy banki. – T.: "O`zbekiston", 2011. – 368 b
8. O`zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 2 sentyabrdagi PF-5177-sonli "Valyuta siyosatini liberallashtirish bo`yicha birinchi navbatdagi chora-tadbirlar to`g`risida"gi farmoni. www.lex.uz.
9. O`zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947-sonli farmoni. O`zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo`yicha Harakatlar strategiyasi to`g`risida. www.lex.uz.
10.BMTning yuklarni dengiz orqali tashish to`g`risidagi konvensiyasi

Internet saytlari

1.www.lex.uz – O`zbekiston Respublikasi Qonun xujjatlari va ma`lumotlari milliy bazasi.

2. www.cbu.uz – O`zbekiston Respublikasi Markaziy banki rasmiy sayti.

Fan dasturi Samarqand iqtisodiyot va servis instituti O`quv uslubiy kengashining 2024-yil 29 avgustdagi 1-sonli yig`ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ FD-14-32

Fan/modul uchui mas'ullar:

A.M. Karimova –SamISI «Bank ishi» kafedrasi mudiri, i.f.d. dotsent
Z.D.Niyozov – SamISI. «Bank ishi» kafedrasi dotsenti i.f.n.

Takrizchilar:

Xaydarov Z.Sh., «Umar» AITB «Ipak yo`li» Samarqand filiali boshqaruvchi o`rinbosari;
Arabov N., SamDU "Iqtisod va biznes" kafedrasi mudiri, i.f.n., prof.